

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f. □□□
Hirdetési díj: Háromhásbós petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér;
hosszabb hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
... hivatalos közlönye. ...

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen.
Fő-utca 59. sz.

ROVÁS.

Ott állt büszkén városunk legmagasabb pontján, sente kihívón nézte le az alant elterülő várost. Fehér mezbe öltözve, messzire fehérlett. Idegen — ha városunkba vetődött — csodálkozva szemlélte s elragadtatással beszélt róla. Rendeltesét tudtuk, ismerte ő maga is. Tevékenykedni azonban nem láttuk. Ezt vártuk, ezt várta ő is. De mintha megfélekedtek volna róla. Ő azonban türelmesen várt, várt. Most azonban, hogy a nyári idő beálltával a por elfoglalta birodalmát az egész városban, víztornyunk — mert ő róla van szó — mérgeledni kezdett. Sem felfújógép, sem víz, s az egész város porfelhőben úszik. Belső felindulásához hozzájárult még a külső hőség, víztornyunk felindulásában megpukkadt. Így bosszulta meg magát a késedelmezőkön.

Koleraveszélyről rebesgetnek, frogatnak. A siró kis babát is avval rémítgetik. Rendeletek, ukázok csak úgy repkednek. Hiszen, ha azon állhatnák útját a kolerának, örökre nyugodtak lehetnének tőle. A rend s tisztaság őrei becsülettel végrehajtanak minden rendeletet. De hát mit tehetnének még? Az nem az ő dolguk, hogy a rendőrkapitányi hivatal árok-utcai frontján egy sötétszínű bódé a legborzalmasabb árban úszik s minden járó-kelő sietve igyekszik elhagyni a vidéket. Nincs módomban rendeletet kiadni s így ki tudja, meddig fogja még e díszes épület a vidéket borzalmasá tenni.

Mi a címer? Jelkép. Épp olyan, mint a kereszt a kereszténységnek. A kettős apostoli kereszt, a hármas halom s a négy folyó országa: Magyarország. A címer is ugyanaz. Nem kell ehhez sem heraldikai, sem közjogi tudomány. S mégis. Annyi a botlás ezen a téren. Nemzeti engedményekért küzdünk. S midőn nagysokára kaszárnyáinkról lekerül a kétfejű sasos címer, s jogunk volna azok homlokzatára kettős keresztű címert illeszteni, magáncímert biggyesztünk oda. Avagy nem? Tessék az új kaszárnya homlokza-

tára tekinteni. A város címere díszleg ott. Nem hisszük, hogy oly nagyon lényeges dolog volna a tót bakára, a ki látja, hogy ismerje a város címerét, mint a mennyire fontos s kívánatos körülmény az, hogy ismerje a magyar címert s érezze, hogy annak protektorátusa alatt él.

A természet és az erkölcs világa.

Lapunk egyik ismertebb nevű túrista munkatársa a közelmúlt napokban két leányával a Gölnicz-folyó vadregényes alsó és felső völgyét járta be. Megfordult, helyenként a kanyargós, keskenyvágyú viczinálison haladva — Gölniczbányán, Thurzófüreden és -hegyen, Szomolnokon, a festői uhornai tónál, a stoósi fürdőben stb, s a felső részén a sztraczenői völgyben s a világhírű Dobsinai jégbarlangban, a melynek csodás tüneménye ez alkalommal is páratlan hatású volt reá. A barlang szájánál egy festőnek ecsetjére méltó kilátása volt a szomszédos Király-hegyre s a távolabbi Magas-Tátrának hóval borított ormaira.

Megtanulta tehát, kedvező időjárás mellett, ez alkalommal is ismerni a hatalmas, bölcs és jóságos Istent a természetben. Mert hát az ő felfogása szerint a jó Isten nemcsak az írásból, nem is csak az emberiség történetéből s az emberi szivekből, hanem a fenséges természet műveiből is megismerhető. A természet világa a maga csodás alkotásaival igen nagy befolyással van az ember egész erkölcsi világára, nevezetesen annak felfogására, érzületére és egész karakterére. Úgy romboló, mint áldásos művei áthatják fogékony lelkét, — istenfélelemre, imádásra és szeretetre indítják, s

a mint egyrészt az Isten dicsőségét és fenséges hatalmát, úgy másrészt az ő bölcsességét és jóságát tárják fel a természeti élet minden pontján. Mi legalább ebből a szempontból is műveljük nyáron, ősszel és télen egyaránt a testet-lelket egyaránt fejlesztő túrisztikát.

De, gondolom, a kath. keresztyénség feje mondotta egy alkalommal, hogy az emberiség még mindig nem tud tanulni a természetből, s különösen annak romboló alkotásaiból: a messzinai, s hozzátehetnők: a kecskeméti katasztrófákból. Mert hát a természeti erők mögött az ő mindenható akarata rejlik, s a természeti erőknek is, rombolóknak és áldáshozóknak egyaránt, az Isten a gondviselő Istene. Az ő tudta és akarata nélkül mi sem történik s az ő akaratából «hajunknak szálai is megvannak számlálva». A mi gondviselő Istenünk nemcsak «próféták által» s a szentírásban, s nem is csak az emberiség történetében vagy nagy emberek alkotásaiban, hanem a természetben is szólott hozzánk avégből, hogy megismerhessük az ő véghetetlen kegyelmét, vagy — ha kell — büntető igazságosságát. S mindkét esetben az emberiség legnagyobb oktató-nevelőjének bizonyul, hogy erősítse a mi hitünket és bizalmunkat, megtisztítsa értelmi világunkat, megsemmisítse érzelmeinket s megacézolja akaraterőinket. Csak az tudja, mi az Istenfélelem s az önbizalom, a ki valaha a Tátra csúcsait járta, a hol a jó Isten mellett teljesen önjereje van utalva az ember. Szinte külön világot él át az ember télen és nyáron át, ha egy-egy tanár túrista diákjaival a Tátra vagy felvidékünk egyéb felséges fekvésű csúcsain vagy magas-

TÁRCZA.

Panasz...

Ha rügyfakadáskor az üldözött vadnak
A zöldelő erdők menedéket adnak,
Ádáz hidege ha elmúlik a télnek,
Szerető szívembe új remények térnek...

Ámde eljő a nyár s a perzselő napnak
Hévtől a lombok újra elhervadnak;
Mint a szomorúfűz sárga, hajló ága,
Olyan hervatag lesz reményim virága...

Mikor derül már föl élttem borús egén?...
Baldogság hajnala mikor mosolyg felém?...
Vagy a hosszú bánat, kínzó keserv között
Nem nyújt már az élet számomra örömet?

Hátha majd meghalok, a mélységes sírba
Ki fog eltemetni, bánatosan sírva?...
Lesz, a ki megsirat?... Lesz, a ki eltemet?...
Tudom, hogy mindenki elfelejt engemet...

... Ha ősszel a darvak vándorútra kélnek,
A sárguló lombok bús mesét regélnek
S hulló levelükkel a hidegtől óvják
Berkek alján ásott csöndes sír lakóját...

Havasí Gyopár.

Itthon.

Ira Altmann Elek.

A vasparipa száguldva rohan a sötét éjszakában.
Dübörög... tüzet okád. Egy II-od osztályú fülkében
egymagában csendes elmereng egy fiatal, halvány-
arcú költő — Loncsin, kit oly rég látott. Eszébe

jut a mult: elábrándozik; oly jól esik a vonat zakatolása, altató nótá most lelkének, a mely keresi a szép multat, a szép multban azt a mosolygó szemű leányt, a kit nagyon .. nagyon szeret. Már régen nem látta, egy éve... egy teljes éve. A Tátrában volt gyógyulást keresni. Meggyógyult; titáni erőt érez egyik pillanatban karjaiban, a másik pillanatban gyermekies öröm járja át, hogy ismét egészséges. És a vonat csak rohan száguldva a sötét éjszakában. Az idővel fogy a távolság is rohamosan, nincs már messzi attól a várostól, a hova gondolatait előre küldte, a hova egészségesen tér vissza... még egy állomás, aztán újra itthon van, és a vonat dübörög... tüzet okád. Végre itthon van, kiszáll... csak félve mer széttekinteni, nem akar mindenkit és mindent egyszerre felismerni, hiszen oly jól esik neki az egyedüllet még idehaza is.

***

Házibál van Almásiéknál, a költő is hivatalos. A ragyogó termekben, hol a csillárok vakító fényt szórnak, a kacagó, mosolygó leányarcokat körülveszi a fekete-frakkos tömeg. A selyemruhás leányok parfümjé mámorossá teszi a levegőt. Mindenütt kacagó jókedv, szól a zene, mulat a fiatalság. Önlelégtől arccal szemléli a mama leányát, ki könnyű tánczlelésben siklik végig a termen, és kipirult arccal hajtja le fejét az udvarló erős karjára... A zene elhallgat, a fiatalság csoportokra oszlik. Egyik sarokban az udvarló esdő tekintettel szól Loncsinhoz, a házikisasszonyhoz:

— Ha hihetném, hogy szeret, ha tudnám, hogy mosolygó szemembe csak nekem enged betekintést, ha tudnám, hogy mosolygó ajkát csak én csókolhatom, nem a költő, akkor boldog volnék... Loncsi boldogan hallgatja az udvarlót, s szinte mámorosan susogja:

— Hát ki szereti manapság a költőket? ki dobja magát oda annak a beteges poétának, a ki felemelkedik a mindennapiság porködén, s rólunk szegény földiek-ről csak éppen a költeményeiben szerez tudomást...

— Hát miért hivatalos ez a költő? Éppen most hallottam, hogy az édesanyja kérdezősködött utána... Kis ideig merőn néz Loncsi, mintha nem értené a kérdést... némán hallgat, valami bánatos, hallgató, lelkethasító nótát játszik a cigány: a költő nótáját, a melyben az ősz szomorú poézise nyilvánul meg... hallgatja áhítattal. Az udvarló megragadja a melázó Loncsi kezét mohón, és ingerülten kérdezi megegyszer:

— Hát miért hivatalos ez a költő...? Loncsi mintegy felrezenve álmából, ránéz az udvarló kikelt arcára, és kacagó, mosolygó arccal felel:

— Na maga, Sándor, úgylátszik feltékenységi jelenetet akar rögtönözni. A mama hívta meg a ki imádja a költőket, és képes egy szép költemény felett sírva fakadni. De most hallgasson már, mindenki minket néz... A zene újból megszólal, s már valami fülbemésző keringő rezgi át a levegőt, lenge, könnyű tánczlelésben járják a bosztont...

— Szeret, Loncsi? — kérdezi Sándor Loncsit.

— Igen... és lehajtja fejét Sándor erős karjára s valami ismeretlen kéjes érzés járja át testét... s a cigány csak játszsza a pihegő pároknak lázasan, szívesen a keringőt...

— Ezalatt a buffetben a költő Almásinéval beszélget, éppen most jött, karonfogja a költőt, és enyelgő hangon szól hozzá:

— De jó színben van poeta uram, egészen megem-

latain fordul meg s a természet csodás alkotásai iránt kellő fogékonysága van az embernek.

A természet egy nagy vallásos-erkölcsi iskola, a történelem mellett az élet nagy iskolája, a hol igen sokat tanulhatunk. Csak fogékony lelkünk legyen az ő nagy tanulságainak befogadására és gyakorlati értékesítésére egyéni és társas közösségi életünkben egyaránt. Áldásai hálára, romboló erői aláztosságra, önmérsékletre s óvatosságra indítsák az embert. Ennyiben a természet is az akarat fejlesztő ereje s az ember egyéniségének átalakítója. Az Isten hatalma, nagysága és ereje mellett bizonyít az, ha mai gőzös és villamos világunkban áthaladjuk a Bosporusokat, megközelítjük a Montblancokat, közelebb hozzuk a földrészeket, sőt legújabbban léghajókon meghódítjuk a levegőt. De egyúttal igazolja az Isten kegyelméből és bölcsességéből az emberiség folytonos haladását és fejlődését, vagyis a Spencer-féle evolúciót, a melynek utolsó lételem, feltétele és célja az Isten, mint «minden mindenkben». Íme, ilyen szemmel nézzük a természetet az erkölcsi világhoz való vonatkozásában! Tehát okuljunk rajta és tanuljunk belőle most és mindenkoron! —k.

Felekezeti vagy állami iskola?*

Két illusztris cikkíró foglalkozott e lapok hasábjain fenti kérdéssel. Szabó Elemér kir. tanfelügyelő, mint a tanügyi kormány exponense, s a magyar állameszmének hivatalosan is őre és képviselője, az állami iskola mellett tört lándzsát, ámbar a sárosvármegyei felekezeti iskolák hazafias szellemét egy percig sem vonta kétségbe s működésükről a legelismerőbben nyilatkozott. Ezzel a felfogással ellenkezően, dr. Ruzsnák Miklós, az eperjesi gör. kath. egyházmegye főtanfelügyelője és a hit kultuszának hivatalosan is őre és képviselője, a felekezeti iskolák fentartása mellett kardoskodik, habár az állami iskolákban uralkodó vallásérkölcös irány előtt meghajol.

Mindkét cikkíró oly kiváló kvalitású szakférfi, kiknek szava súlylyal bír, kiknek érvei megfontolásra méltók és meggondolandók. A kérdés pedig oly fontos, hogy az EPERJESI LAPOK eléggé meg nem becsülhető hazafias cselekedetet teljesít, a midőn a kérdés tisztázására rendelkezésünkre bocsátja hasábjait, tekintet nélkül a cikkírók állásfoglalására.

A kérdés fölötté kényes, mert az emberek túlságosan érzékenyek. Meglátszik ez a két tanfelügyelő cikkéin. Igen diplomatikusan, tapintatosan védik igazaikat, mind-

* Szabó Elemér, megyénk tanfelügyelőjének s dr. Ruzsnák Miklós, gör. kath. egyházmegyei főtanfelügyelőjének e tárgyú cikkeivel kapcsolatban vettük ezen cikket, melyet az ügynek fontossága okából készíttünk közlünk.

beresedett, most már nemcsak a lelke, hanem a teste is erős, foglaljon helyet, hiszen oly rég láttam...

— Köszönöm. Igen, nagyságos asszonyom, érzem, hogy egészségem visszatért, és alkotóerőm is megkészszerződött. Boldog vagyok, mint még sohasem voltam, és Loncsi látása csak növelné boldogságomat...

— Nem akarom fárasztani beszédemmel, de majd egyszer, tudja, majd egyszer, úgy a délutáni kávé mellett, ha ráér, elmondja, mit mesélt lelkének az a csodás Tátra, a költészettel felérő fenséges hely. Majd egyszer, tudja, majd egyszer...

— Kérem, nagyságos asszonyom, bármikor szives rendelkezésére állok...

— Most beküldöm Loncsit, itt jobban tárhatja ki meleg szívét. A viszontlátásra... — és természetes előkelőséggel nyújtja csókra Almásiné kezét. A mint Almásiné kinyitja az ajtót, kihallatszik a zaj, a kacagás, a zene... bántja ez a szokatlan környezet. Idegesen jár fel-alá, csak nézi a buffetben felhalmozott eddességet, boszankodik, maga sem tudja, hogy miért...

Végre kinyílik az ajtó és megjelenik előtte Loncsi, üdén, úgy, a hogy őt álmaiban látta és költeményeiben megörökítette; a valóság és a költészet harmóniája volt Loncsi. Nem bír szólni egyik sem, a csodálkozás a Loncsi ajkát, a csodálat a költő ajkát tartja lezárva... Végre Loncsi töri meg a kínos csendet:

— Maga az...? és elfogja kicsi szívét a félelem. Fél, remeg, a mint a költő átszellemült arcába néz, mert nem egy erőből duzzadó embert remélt viszontlátni, hanem egy törekeny testű költőt...

— Miért oly félnék, bizalmatlan, Loncsika? Egy

egyik a defenzívára szorítkozik. A kir. tanfelügyelő, a midőn a felekezeti iskolák hazafias szellemét az egész vonalon elismeri, mégis csak jobban látja azt biztosítva az állami iskolában; míg az egyházmegyei tanfelügyelő sem azért küzd a felekezeti iskola fentartása mellett, mintha a vallásos szellemet az állami iskolában rendben levőnek nem találná, mégis jobban látja azt biztosítottat a felekezeti iskolában.

Az én állásom kevésbé exponált, távol áll tőlem az érzékenység fölkeltése, hogy többet mondjak, mint a mennyi a tárgy megvilágításához okvetlenül szükséges; mégis módomban áll az igazság hirdetése terén egy lépéssel előbbre menni.

Én igenis szükségesnek tartom, hogy a népoktatásügy az egész vonalon államosíttassék. Kivételt csak ott tudnék tenni, a hol a község, illetve a tanulói lét egyvállalású. Vallom ezt annak ellenére, hogy én is felekezeti tanító vagyok. Szükséges éppen azért, hogy a magyar állameszmét diadalra vihessük.

A felekezeti népoktatás még az egységes fajú államban is mögötte marad a nemzeti népoktatásnak. Annál kevésbé helyénvaló a mi poliglot nemzetiségű hazánkban. E földön egységes magyar állam ki nem fog alakulni mindaddig, míg a haza szülőit már három-éves koruktól kezdve felekezetek szerint osztályozzák, míg gyermekeinket egymástól felekezetek szerint szétválasztjuk. Hol lehetséges itt egyetértés, harmónia, összműködés? Nem látjuk-e a felekezeteknek folytonos torzalkodását, versengését egymás között? Az így elpazarolt erőt nem-e fordíthatnók más, a haza célját közvetlenebbül előmozdító ügyek előbbrevitelére?

Ezt többé-kevésbé a felekezeti népoktatás okozza mely felekezetieskedő nemzedéket nevelt. Az állami iskolában nem a vallás van veszedelemben, hanem a felekezetieskedés.

A keresztény szellemet módunkban áll az állami iskolában éppúgy megóvni, mint a felekezeti iskolában; de a magyar állameszmét megvalósítani, a sok nemzetiség- és felekezetből álló népességnek egy egységes magyar nemzetet való összeolvadását létrehozni a felekezeti iskolák mellett — a melyek már létezésükkel demonstrálják az egytűvé nem tartozást — sohasem lesz lehetséges.

A hazafiatlan nemzetiségek rendszeren a nebánsvirágnak tartott felekezetieség leple alatt fizik efiateszi garázdálkodásaikat, a melyeknek melegágyai az általuk jól-rosszul fentartott felekezeti iskolák. Már ezek megszüntetésének kedvéért is a hazafias egyháznak meg kellene hozniok az áldozatot, hogy a népoktatásügy az egész vonalon államosíttassék. Hogy az Eperjes-egyházmegyeiben sajátos nemzetiségi viszonyok nem léteznek, azt készséggel elismerjük, de nem az Eperjes-egyházmegyeről van itt szó, hanem az általános állami népoktatás keresztülviteléről, a mely elől Sárosmegyének sem szabad magát kizárnia.

Nézzük, hogy állunk a dologiak vagyis az anyagiak dolgában. A szellem és matéria e sárteken annyira függ egymástól, hogy kadavert szellem nélkül elképzelni ugyan lehet, de szellemet anyag nélkül, legyen az még oly buzgón és jóhiszeműen hirdett szellem, fizikai

évig, egy teljes évig nem láttam Hiszen meggyógyultan jöttem vissza Tatrából, első utam magához vezetett, kit mindig legszebb költeményeimmel ajándékoztam meg... Odamegy hozzá a költő, szenvedélyesen megragadja Loncsika kezét... Hiszen szeretlek..., és te is szeretsz!...

Loncsi a következő pillanatban kiszakítja magát a költő karjaiból, remegő hangon szól hozzá, a mit fokoz eső tekintete:

— Hagyjon el, már nem tudom szeretni... hagyjon el... ne zaklasson...

A költő rámered rémesen Loncsira, éreztetni akarja erejét... hozzákap mohón, erősen megragadja a karját... s a táncsteremben újlag megszólal a zene. A cigány ismét a költő nőjátát húzza. A költő elengedi Loncsi karját, de érzi, hogy elveszített valamit, a mi pótolhatatlan. És ez a valami: a boldogsága...

Pislogó lámpa mellett lázas sietséggel dolgozik a költő. Azt hiszi, hogy a munka meggyógyítja. Bágyadt tekintettel néz a pislogó lámpába, érzi, mint lobban egyet a lámpa, lelkének villanása, halvány villanása... Leteszi a tollat fáradtan... agyára tompa bánat nehezedik; nem tud dolgozni, pedig itthon van. A félhomályból kibontakozik Loncsi alakja, nevet hozzá kaczerul, elfogja a kínzó, mardosó érzés... Menj, ne kísérs... Ismét felveszi a tollat, dolgozni akar, de kiesik erőtlentül a kezéből a toll. Érzi, nincs ereje. Mint valami lidércnyomás nehezedik lelkére a leány képe, Loncsi alakja, a kiért hazajött megbetegedni...

szemeinkkel elképzelnünk nem lehet. Mit ér a hazafias szellem, a lelkes felbuzdulás, ha szűkölködünk az eszközökben, a melyek segítségével azt terjeszthessük és érvényesíthessük. Tekintve országunk analfabétáinak szegényteljes magas százalékát, meg kell állapítanunk, hogy népoktatásunk terén nagyon sok a tennivalónk. De maradjunk Sárosban.

Megyénk 125 csatlakozó községének több mint a fele olyan, a melyben a mindennapi tankötelesek száma meghaladja a 30-at s így a még 43 évvel ezelőtt megalkotott népoktatásügyi törvény szerint kötelezve lennének népoktatás felállítására. Ezek a gyerekek iskolába nem járnak, valamint azok sem, a kik még kisebb községekben négy-hat kilométernyire laknak az iskolával bíró községektől. A közigazgatási bizottság hiába kötelezi a szülőket a gyermekek beiskolázására, a gyakorlati kivétel fizikailag lehetetlen. Ezek a gyermekek a magyar kultúrára néve veszendőbe mennek, sőt még a keresztény szellem befogadására is teljesen képtelenek. Ez a kulturátlan emberanyag aztán szorgalmas fogyasztója lesz a szesznek, a pálinkának. Ezt az emberanyagot később igenis beiskolázzák a fogházakba. Ha dr. Ruzsnák Miklós főtanfelügyelő úr állítása szerint «ezen szegénység nem is olyan nagy, a milyennek a cikk sorai (t. i. Szabó Elemér kir. tanfelügyelő) bemutatják», akkor Sárosmegye kir. tanfelügyelői igen súlyos mulasztást követtek el, hogy e községeket törvény szerinti községi iskolák felállítására nem kötelezték. De ha a főtanfelügyelő úrnak fenti állítását elfogadjuk, ezáltal megdől a felekezeti iskolák mellett felhozott legsúlyosabbnak látszó érve, hogy a nép saját akaratából, önként vállalja az iskolai költségeket. Ha olyan nagyon lelkesednek az iskoláért a községek, miért a sok község iskola nélkül?

A legújabb népoktatásügyi törvény megengedi, hogy egy tanteremben egy tanító maximum 80 növendéket taníthasson. Ezzel szemben azonban mit látunk? Azt, hogy igen sok felekezeti iskolában a tanulók száma a 100-at is meghaladja, a kik egy tanító vezetésére vannak bízva.

Kérdem szeretettel: lehet-e ezekben az iskolákban csak a legcsekélyebb eredményt elérni? Hiszen a tanító egész ereje csak a rendfentartásban merül ki. Oktatásra ideje sem maradhat.

De egyébként sem látjuk ma az egyházak részéről azt a nagy ragaszkodást a felekezeti iskolákhoz. Hiszen majd valamennyi püspöki székhelyen vannak ma már állami iskolák. S ezt örvendetes tényként állapítjuk meg. Igen helyesnek és üdvösnek tartanók, ha az egyházi főhatóságok és az illetékes tényezők támogatására sietnének Szabó Elemér kir. tanfelügyelő ama tervének a keresztülvitelére, hogy ott, a hol kell, a mi megyénkben is létesüljön állami iskola.

Eltételezve attól, hogy a magyar állameszme szempontjából, mint az eddigiekből kiviláglik, az állami iskolát fölébe helyezem a felekezeti iskolának, utilitárius szempontból is elő kellene segíteni az állami iskolák felállítását. Igaz ugyan, hogy az állami iskolát is a nép adófilléréiből tartják fenn. De nekünk sárosiaknak nem mindegy, hogy az állami iskolákat Hevesben, Borsodban vagy Sárosban állítják fel. Mert ha nem Sárosban állítják fel, akkor a sárosi nép kétszeresen adózik: egyszer azért, hogy a pénzből másutt állítsanak állami iskolát, másodsor pedig a maga iskolájára kell áldozatot hoznia, ha egyáltalán erre is jut.

Az állami iskola mellett még sok érvet lehetne felhozni. Így pl., hogy a beiskolázás keresztülvitele pontosabb, a felügyelet közvetlenebb és szigorúbb; a tanító függetlenebb és nyugodtabban élhet hivatásának, míg a felekezeti iskolákban igen sok esetben pap és tanító mint ellenségek állanak egymással szemben. Mindezeknek a bővebb fejtegetésével az amúgy is hosszúra nyúlt cikketem nem akarom még jobban nyújtani.

Végül még egyet. A midőn én legszentebb és leg-hazafiasabb meggyőződéseim szerint az állami iskola mellett küzdök, teszem azt olyan állami iskoláért, a mely úgy hazafias, mint vallásérkölcös feladatainak magaslatán áll, a mely szentelt falai közé nem engedni bevonulni a szélsőségeket, nevezzük azokat akár destruktív irányoknak, akár klerikalizmusnak vagy akármicsodának. Legyen annak vezéreszméje: «Első és legszentebb legyen előttd a haza!» Székely Adólf.

H I R E K.

— Személyi hírek. Dr. Kerekes Pál egészségügyi főfelügyelő július 18-ikán megyénkbe érkezett. Legelőször Eperjesen ejtette meg vizsgálatát s legnagyobb megelégedését nyilvánította. Innen Bártfára, Giráltra, majd Héthársra és Felsővízközre utazik.

Dr. Ertl Géza a Ksod. főorvosa, tekintettel a közelgő őszi hadgyakorlatokra, megvizsgálta az eperjes-

orló és epe
nak talált.

— Ud
lap multheti
kéziratot, me
Gyula kassa
elnöke, illetv
ügyek terén
udvari tanác

— Ki
közoktatásü
ványi főfelü
közalapítvá
nevezte ki.

Szinyei
közigazgatá
a m. kir. f
nevezte ki.

— Sz
csányi-csala
főispánja, r
viselője, ny
hó 19-ikén
tagjai ez a
össze, hogy
ládi ünnepe
lett. Regge
telet volt,
beliek is r
járósága é
körjegyző
oly gazda
szónoknak
ragaszkod
ben, emlé
urában sz
a hasonló

— E
vágási kö
gyezte el

— H
ügyvéd, S
4 óraker,
Temetésé
róm. katl
Ásgút
15-ikén e
gultat, a
Iren egy
temették

— I
Eperjes k
I. káplán
plébános
barátai t
Körben,
bücszta
niai lak
közönsé
kezdődő
van szó
Mátyás
elnöke
bücsút.
Tartalm
szálatat
tötték.
község
a kik ő
Elbücsű
hol sze
Kath. I
s végül
igen n
megha
szvai
rest, a
atyjaho

— U
K
Szint
kosa
ooo
ooo

— **Globint veszek!** Ez a legjobb és legfinomabb cipőkrém, amelyet az itjabb Fritz Schulz betéti társaság Ausig a E. gyárt. Minden bőrt ragyogóvá varázsol a Globin, a közönséges csizmat éppen úgy, mint a legfinomabb sevro-cipőt. A Globin páratlan a maga nemében, semmiféle más bőrtisztítószerhez nem hasonlítható. A Globin-nal fáradság nélkül pompás fényt adunk a lábbelnek, amely fény még esőben is megmarad. A Globin nem piszkítja a nadrágot, vagy a szoknyát. A Globin savak és egyéb ártalmas anyagok nélkül készül, annál több zsiradék van benne, amelyek a bőrt erősítik és a bőr törését megakadályozzák. Száz szónak is egy a vége: a Globin felül minden más cipőfényaszt és az egész világon használatos. Mindenütt kapható nagy dobozokban. Kérjünk határozottan Fritz Schulz-féle Globint és ne üljünk fel értéktelen utánzatoknak.

— **Viperamarás.** Július 15-ikén az eperjesi kórházba Hermin 15-éves leányt hozták Hámrból, a kit viperá mar meg. A kisleány atyjával, odaváló erdőkerülővel, Gemmingen báróné erdejében széna körül foglalatokodott, midőn viperá mar meg. A leányt a kórházi gondos ápolás megmentette az életnek.

Bamberger tanár, a bécsi orvosi iskolának örökösére kimagasló oszlopa, következőképen nyilatkozott: «A természetes **Ferencz József** keserűvíz egyike a leghathatósabb hashajtó-ásványvizeknek, a melynek még hosszabb használatnál sincs semmiféle káros mellékhatása.»

— **Rácz Sándor fővárosi tanár főinternátusa** (Budapest legszebb és legeszegebb részén, a Dunaparton, a parlament mellett) fölvesz teljes ellátásra poigárba, realba, gimnáziumba és kereskedelmibe járó tanulókat. Az intézet közvetlen közelében vannak az V. kerületi állami reálskola és gimnázium, keresk. akadémia és felsőkereskedelmi, fővárosi polgári iskola. Az internátusban kiváló középiskolai és szaktanárok készítik elő a tanulókat lezkeikre. Francia, német és angol tanítás és beszélgetés, zene, torna. Magántanulóknak külön kurzusok. Prospektust szivesen küld az intézet igazgatója: Rácz Sándor, fővárosi felsőkeres. isk. tanár, V., Személynök utca 7.

— **Öngyilkossági kísérlet.** *Hrabuscak* Anna, ki Húsvárt István házában szolgált, július 12-ikén a háztól megszökött. Nehány napig munkálatlanul csavargott a városban, míg július 15-ikén esti 1/2 9 órakor a felső malom mellett a vízbe vetette magát, mert észrevette, hogy Gál János rendőrszakaszvezető nyomon követi Gál egy fiatalember segítségével az utolsó pillanatban húzta ki a vízből, mielőtt még a víz erős sodra a malom kerekéi közé sodorta volna.

— **Köszönet.** Az eperjesi öszmunkásság jun. 18-iki nyári mulatságának rendezősége halás köszönetét nyilvánítja br. *Güllány* Imre úrnak az utólag küldött 20 kor. felülfizetésért.

— **Aratás után** a legjobb program: Pöstyén-fürdő. Ki gyógyulni, ki üdülni megy oda és mindegyik megtalálja azt, a mit keres. A világhírű kénes iszapforrások tudvalevőleg még a legbetegebb, legbénább embert is talpra állítják. A szórakozást keresők részére pedig oly változatos időtöltés áll rendelkezésre, a minőt csak egy valóságos világfürdő nyújthat. Innen van az, hogy Pöstyén-fürdő évről évre hatalmas lépésekben fejlődik és az idén is 3000-rel növekedett a fürdővendégek száma.

— **Lopnak a cigányok.** Pénteken reggel 4—5 óra között *Kucsko* György városi mezőőr 6 tagból álló cigánykaravánt lepelt meg a város határában Hirschfeld Salomón és Birkenbaum Adolf földjén. A cigányok, a kik burgonyát loptak, a mezőőr közeledésére kocsira ültek s menekültek. A mezőőr az üldözést látszólag abbahagyta s kerülő úton a kassai-úti vámnál a cigányokat elfogta s a rendőrségre állította őket.

A «**Vasárnapi Ujság**» július 23-iki száma valóságos illusztrált krónikája az elmúlt hétnek. Kiválóan sikerült fényképfelvételek mutatják be a közelmúlt napokban fölavatott hajmáskéri tűzvérségi telepet és a fölavató-ünnepet, több képet közöl a miniszterelnök látogatásáról, melyet a földrengés által sújtott Kecskeméti városában tett, egy szép képsorozat a mult vasárnapon tartott régi hűű gajnai leányvásárról stb. Az olvasnivalók közt találjuk Szabó Endre költeményét, Kaffka Margit új regényének folytatását, Garvay Andor novelláját, Bársony István cikkét, Takács Sándor, a kiváló historikus cikkét a nagy Szolimán sírjáról, stb. Tárca-cikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. A **VASÁRNAPI UJSÁG** előfizetési ára negyedévre 5 kor., a **VILÁGKRÓNIKÁ**-val együtt 6 kor. Megrendelhető a **VASÁRNAPI UJSÁG** kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4 sz.). Ugyanitt megrendelhető a **KÉPES NÉPLAP**, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

— **Tolvaj cseléd.** *Rencskovics* József 16 éves szolga gazdájának, Koscs Mihály városi mezőcsöznek lakásából 15 koronát lopott s megszökött. A rendőrség elfogta, de azonnal szabadlábra is helyezte, mert Koscs Mihály a bűnvádi eljárás megindítását nem kérte.

— **A jogi vizsgák rendszer-változása.** A jogi oktatás és vele a jogi vizsgák mai rendjének gyökeres reformja küszöbön áll. Balogh államtitkár már az ankét megtartásakor kijelentette, hogy ezt a kérdést tekintti a kultusz-tárca

legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Sőt, hogy a reformterv kivitele még gyorsabban történhessék, — annak rendeleti úton való életbeléptetésére is felhatalmazása lesz. Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beterveztetett a képviselőházba. Abból rövidesen törvény lesz, a mely az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. A kiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alap-államvizsga vagy ügyvédi vizsga) vannak hátra, saját érdekükben siessenek, — mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megújítását és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben máris érezhető, mert a cenzorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. — A ki tehát csak teheti fogjon a készüléshez, a melynek egyedül céliravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors biztos módját «A jogi vizsgák letétele» cz. munkában (IV. kiadás. Negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi dr. Dobó, Kolozsvár. Bolyai u. 3.

— **Földomlás.** *Gina* János ternyei cigány az ottani téglagyárban agyagot ástott a téglavetéshez, miközben az aláástott földtömeg rázuhant s összes bordáit, jobbkarjakulcsosonját eltörte. A súlyosan sérült cigányt az eperjesi kórházba szállították, a hol jelenleg ápolás alatt áll. Sérülései bár igen súlyosak, de nem halálos természetűek.

TANÜGY.

Fizetésemelés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Goson* Aiadárné zborói állami óvónő 800 kor. törzsfizetését a kir. tanfelügyelő javaslatára, egyéb illetményeinek érintetlenül hagyása mellett, a folyó évi január hó 1-jétől visszamenőleg 1000 koronára emelte fel. Ezzel ezen kitüntetés vármegyének egyik érdemes és kiváló óvónőjét érte.

Szabadság. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Smetana* Ilona tótraszlaviczai áll. óvónő részére, egészségének helyreállítása végett, haheti szabadságot engedélyezett.

Nyugdíjazás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Vandrák* Vima eperjesi ág. h. ev. elemi iskolai tanítónőt, saját kérelme folytán, évi 2060 kor. nyugdíjgennyel a folyó évi szeptember 1-jétől kezdve véglegesen nyugdíjazta. Nevezett tanítónő az eperjesi ág. h. ev. iskolánál mintegy 37 évig működött kiváló sikerrel és szorgalommal.

Segély. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Hladnik* Mihály nyugalmazott csababázi g. k. tanító s eperjesi lakos részére 30 kor. segélyt engedélyezett, illetve utalványozott.

Mezőgazdasági tanfolyamra való felvétel. A m. kir. földmívelésügyi miniszter az idei iskolai nagy szünidei mezőgazdasági tanfolyamra a vármegyénekből folyamodó tanítók közül *Removszky* Rezső szedliczei, *Margitai* Alajos boroszlói és *Simon* István bérczajai áll. el. isk. tanítókat vette fel. Valamennyi a rimaszombati földmívelésiskolánál rendezett tanfolyamra lett felvéve.

Nyugdíjintézeti felvétel. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kugler* Ede okl. középiskolai rajtanárt, jelenleg eperjesi g. kath. polgári fiúiskolai tanítót 2000 kor. nyugdíjgennyel az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvette.

Adomány. A harsági állami elemi iskola által a tanév végén rendezett majális után 2 kor. 10 fill. pénz maradt fel, mely összeget az iskola tanítója, Kiszely Lajos az eperjesi Tanítók Háza czéljára juttatta.

IRODALOM.

«**Magyar Figyelő.**» Ennek a tartalmas, mai politikai, társadalmi és kulturális kérdéseket tárgyaló szemlének most jelent meg a tizennegyedik száma. Élén gróf Tisza István tanulmányát találjuk az osztrák képviselőválasztásról, a melyet nagy apparátussal ismertet, bírál és mutat rá az új parlament kialakító rúgóra. Réz Mihály Széchenyi Istvánról ad egy szélesen megrajzolt, tömör esszét. A szemle szerkesztésében Kiss József Gödöllőn írt gyönyörű sorait, egy megható s nobilis művészettel formált verset, a mi «Legendák a nagyapámról» című ciklusához készült. Lovik Károly «Kalandorok» című novellájában egy nála egész újfajta témával mutatkozik be. Farkas Pál a ki a török viszonyok közvetlen ismerője, az új török politikai áramlatokról, az ifjú-török bizottság bounlásáról értekezik. Régi Vasutas aláírású cikk a bosnyák vasutak jövő kiépítését világítja meg a magyar érdek szempontjából. Kenedi Géza a békes-csabai dramához írt egy epilógust, ennek szociális és politikai háttérét vázolja. A följegyzésekben Alexander Bernát a magyar pedagógia egy most elhunyt, csöndben dolgozó kiválóságáról, Sebastyén Gyuláról emlékszik meg. Palágyi Menyhért «Petőfi napjai a magyar irodalomban» című könyvet tárgyalja s ezenkívül egy csomó aktuális kérdéstről találunk megbeszélést. A **MAGYAR FIGYELŐ** előfizetési ára egész évre 24 korona, félévre 12 kor. negyedévre 6 kor. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-út 10.

«**Aurora.**» A szokott művészi kiállásban jelent meg az **AURORA** 12—13. száma, melynek gazdag és változatos tartalma a következő: Karinthy Frigyes: A kályha mindenkihez meleg (novella). Felek

Géza: Régi rajzok. (Három Fragonard-rajz.) Bölöni György: Femes-Beck Vilmos. Paul Barchan: Tea-estély. (A Berlinben élő orosz írónak az **AURORA** számára írt novellája.) Bálint Lajos: Shakespere-szinpád. Nagy Lajos: A halálfej (novella). Fodor Gyula: Johann Strauss. — Felette változatos és gazdag tartalmúak a rovatok is, melyek közül kiemeljük A Hét rovatát, hol képen és írásban találhatók az elmúlt hét kimagasló eseményeinek kommentálásai, így Apponyi tanársága, a földrengés, Clark jubileuma, a Bayros-per, a pékek harca, Fedák Sari párisi szereplése, gr. Károlyi balesete, Mottl halála stb., míg a Szemle rovatban Pásztor Árpád és Hatvany Lajos könyveiről, az Operaház idei mérlegéről és a párisi Cézanne-szoborról találunk érdekes írásokat. Számos művészi illusztráció díszíti az **AURORA** legújabb számát is, úgymint Femes-Beck Vilmos szoborművei és plakettjei, Orliknak, a berlini szecesszió híres vezérének érdekes litográfiája, Ujvári Ignácznak a Hamlet előadásához készült színpadterve, Fragonardnak három mesteri tájképraja, Bayrosnak, a most folyó müncheni per fővádottjának két kitűnő és finom rajza szolgálják a szöveg kiegészítésére. Terjedelmes Lapszemle és Közgyazdasági rovat egészíti ki a vaskos kettős számot, mely 60 fillérről minden könyvkereskedésben és hírlapelárusító helyen kapható. Az **AURORA** előfizetési ára egy évre 14 kor., félévre 7 kor., egyes szám ára 40 fillér. Mutatvány-számot díjtalanul küld a kiadóhivatal (VIII, Főherczeg Sándor-tér 3.)

NESTLÉ gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek,
valamint gyomorbajosok
régebevált tápláléka

50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.

1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

TESTEDZÉS.

Ifjúsági tornaverseny. Az eperjesi gör. kath. tanítóképző ifjúsága a gör. kath. Péter és Pálnapján igen jól sikerült tornaversenyt rendezett Sós-füreden, az ottani fürdőtelepen. Évtizedek óta szokásban van, hogy a vidéki gör. kath. papság és intelligencia e napon táncmulatságot rendez a fürdőben. Ezidén a gör. kath. ifjúság tornaversenye színesebb tette az összejövetelt.

Ifjúsági atletikai viadal. Az eperjesi, kisszebeni és nagysárosi sportkedvelő ifjak július 23-ikán d. u. 3 órakor Kisszebenben, a Vásártéren football-mérkőzéssel egybekötött atletikai viadalt rendeznek. Az atletikai viadal pontjai a következők: 60-yardos síkfutás (15 éven aluliak), 100-yardos síkfutás, súlydobás, 220-yardos síkfutás, magasugrás, 1/4 angol mértföldes síkfutás, füleslabdahajtás, diszkoszvetés (télőverseny) és 1000-méteres stafétafutás (100 + 200 + 300 + 400 m.).

4058—1911. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Eperjesi Bankkegylet végrehajtatónak *Jakubcsó* András végrehajtást szenvedő elleni 3370 kor. tőkekövetelés s jár. végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék és az eperjesi kir. járásbírószék területén levő s Eperjesen fekvő, az eperjesi 527. sz. tjkvben foglalt s B. 7. sorsz. a Jakubcsó András nevében álló A. I. 1. sor., 1103. hr. sz., 244. öi. és 2. sor., 1104. hr. és 3. öi. számú házakra 1068 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911. évi **augustus 14-ikén d. e. 10 órakor** a kir. törvényszék árverelő-helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a vh. novella 25. és 26. §§-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénzül 106 kor. 80 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, s a bánatpénzt a vh. n. 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Kir. tszék mint tkvi hatóság Eperjesen, 1911. júl. 1-jén.

Suhayda s. k.,
kir. tvsz. bíró.

A Fő-utca 14. számú ház utczai földszintjén

3 tágas szoba

mellékhelyiségekkel (esetleg üzletnek is)

szeptemberre kiadó.

Bővebbet ugyanott.

Felelős szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIXÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES természetes ásványviz. ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélepszési szervek hurutjainál a Bőr- és Lithium-tartalmu gyógyforrás SALVATOR

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Fuchs Márk és az Eperjesi Takarékpénztár végrehajthatóknak Zelenyák János végrehajtást szenvedett elleni 178 kor. 62 fill. és illetve 1240 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében Schwalb Jenő utóajánlata folytán az eperjesi kir. törvényszék és járásbíróság területén fekvő

Árverési hirdetményi kivonat.

Dr. Windt Artur kisszebeni lakos végrehajthatóknak Glück Adolf úszpeklényi lakos, végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 166 kor. 75 fill. ügyvédi díj, tőke, 49 kor. 80 fill. eddigi, 17 kor. 30 fill. jelenlegi és a csalákozottnak kimondott dr. Elek Imre kassai lakosnak 1483 kor. 69 fill. tőke s jár-ból álló követelése és a még fölmerülő költségek kielégítése végett a végrehajtást szenvedettnek az úszpeklényi:

Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár az 1911. évi szeptember 1-től 1914. évi december 31-ikéig szükséges papírneműek, nyomtatványok és borítékok szállítása, illetve biztosítása céljából 1911. évi szeptember hó 3-ikán déli 11 órára nyilvános versenyárgyalást hirdet.

Egy idegen magánygyűjtő régi aranyat, ezüstöt, porcellánt, esetleg butort megvételre keres.

Czím: Eisenkraut Géza, Fő-utca 144.

PALMA AVALÓDI KAUCSUKSAROK

Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár. Pályázati hirdetmény.

Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár 1911. augusztus 20-ik napjának déli 12 órájáig terjedő határidővel pályázatot hirdet egy 800 korona fizetés- és 350 kor. lakbérrel javadalmazott III. oszt. kezelőtiszt (külszolgálati) állásra.

Szülésznő

hosszabb klinikai gyakorlattal, szülő nőket lelkiismerettel kezel és gondosan ápol. Árok-utca 22. HRABCSÁK MARGIT

Darkau-fürdő

(Osztrák-Szilézia). Legerősebb jodbromtartalmú, elsőrangú fürdőhely. Egyetlen hely, ahol tisztán jédfürdő lehet használni.

BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

1868. óta fényesen bevált BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN G. Hell & Co. gyártmánya. Kiváló bécsi orvosok ajánlataira Európa legjobb államában négyes eredményekkel alkalmazták

Örökös állást nyerhet bárki havonta 500 korona jó védelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviselőjét a Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnál (Budapest, VII., Károly körút 13.) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellékfeladat csak a zás is üzhető.

Alaptőke 7 millió korona.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorféreg, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuórszólási szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor. Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellett teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényel, oszúznál és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. D: Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Butor
legjobb kiállításban és legolcsóbban
Glück Sámuel
butorkereskedésében, Fő-utca 95. sz.

Carl Kronsteiner-féle, az idő viszontagságainak ellentálló, mész-afaçade-festékek
törvényileg védve
50 színárnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb.
Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utánzatot felülmúl. Egyedül czélszerű mázóanyag már festett afaçadeokon.

Email-afaçade-festékek szint nem enged, egyszerű mázóással fed. előmázolás nélkül is emailszert keménységet ad. csak hideg vízzel keverve lesz használatra kész; antiszeptikus, méregmentes, likacsos. Ideális máz belső helyiségek, faépítmények, még be nem mázólt épület-homlokzatok, nyaralók, kerítések stb. átfestésére.
Kapható minden színárnyalatban és a költség négyzetméterenként 5 fillér.
Mintakönyv és ismertetés ingyen a bérmentve.
Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.
Raktárak minden nagyobb városban.

Czigarettázók!
Egyesüljetekek a cigaretták óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek
Jacobi Antinicotin-hüvelyeket, vagy „**OTTOMÁN**” (törökfej) és „**TIP-TOP**” arany szopókás cigarettapapírt.

1911. iskolaév kezdetével jó családból való két leány- vagy fiú-tanuló teljes ellátásba vétetik egy áll. tanítónál Teschenben (Osztr.-Szilézia). Esetleg zongora- és hegedű-tanításra is Zongora használata rendelkezésre áll.
Írásbeli megkeresések „*Jó bánásmód* 26” jelige alatt a SILESIA kiadóhivatalába (Administration Silesia Teschen, Ostr. Silesia) kéretnek. Cz. Nohel áll. tanító, Teschen, Osztrák-Szilézia.

Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

2294. szám. 1911. Hirdetmény.

Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár f. évi augusztus 6-ikán délelőtt 11 órakor az eperjesi városháza tanácstermében

rendkívüli közgyűlést

- Napirend:**
1. A közgyűlés szabályszerű összehívásának és határozatképességének megállapítása; a közgyűlés megnyitása.
  2. Közgyűlési jegyzőkönyv vezetése és hitelesítése iránti intézkedés.
  3. Igazgatósági jelentés.
  4. Az Országos Pénztárnak 3709—1911. sz. leirata alapján pénztári székház szerzése iránti határozathozatal.
  5. A pénztár kötelekéből időközben kilépett igazgatósági és választottbíróági póttagok választása Választandó: a biztosított tagok csoportjából egy igazgatósági póttag és két választottbíróági pót-ülnök.
  6. Az alapszabályok 22. §-a szerint kellő időben beadott és szabályszerűen 10 pénztári tag által aláírt indítványok.
- Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságának f. évi július hó 12-ikén tartott üléséből.
Széklet Henrik s. k., Schreiber Ignác s. k., elnök, igazgató.

Tisztítsd cipőt csak Globin
cipókrémmel Mindenütt kapható.

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZEVENYTÁRSASÁG. BUDAPEST

IRODA: ERZSÉBET KÖRUT. 41
GYÁR: GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ GAZDASÁGI-KERESKEDELMI-ÉS VASUTI-MÉRLEGEK KÉPVISELŐK KERESTETNEK.

MASSEY-HARRIS C^o R.-T.

Fűkaszázó aratógép és földmívelő eszközök gyára. Toronto, Északamerika.
A világ legjobb gyártmányai. Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a
Massey-Harris C^o R.-T. Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.